

Nihánj me 'o yanj cartá qui'yaj síi cu'naj Pabló ca'néé so' rihaan nij yuvi nocó' man Diose yanj chuman' cu'naj Colosas a

¹ 'Unj ro', me síi cu'naj Pabló, ne sij apóstol cune' Jesucristó man nata' se-nana so' rihaan yuvi mej ndaa vaa guun rá Diose, ne yanj tinú' Timoteo ga 'unj cuano a.

² 'Yaj rój yanj nihánj ca'nej rój rihaan nij soj sij sa' nocó' man Diose yanj chuman' cu'naj Colosas a. Che'é se amán rá soj ni'yaj soj man Jesucristó ro', che'é dan nuu tinuj ní', ne nucuaj rá rój ne'en rój man soj cuano, tinuj, nocoj.

Me rá rój qui'yaj Rej ní' Diose se luj che'é soj, ne me rá rój gaa xej nimán soj, qui'yaj Diose uún ei.

*Nana nihánj taj xna'anj che'é se vaa achíin ni'yaj
Pabló rihaan Diose che'é nij síi cuchumán rá ni'yaj
man Diose yanj chuman' Colosas a*

³ Niganj achíin ni'yaj rój rihaan Diose Rej Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' che'é soj, ne nago' rój graciá rihaan Diose che'é soj, ⁴ che'é se ca'na' nana rihaan rój se vaa amán rá soj ni'yaj soj man Jesucristó ne 'ee rá soj ne'en soj cunudanj yo'ó nij síi sa' nocó' man Diose a. ⁵ Danj vaa rá soj cuano, che'é se cuno soj se-nana Jesucristó nana ya, ne guun ya rá soj se vaa man ndo'o se sa' rej xta' nacaj soj vaa güii ei. ⁶ Dan me se aj cuchí' nana sa' nihánj

rihaan cunudañj nij yuviñ man rihaan chumiñ, ne cuchumán rá que'eeñ nij yuviñ cuno nij yuviñ nana sa' yo', ne 'o cyaan qui'yajñ nij soj ga yo'óñ nij síñ cuno nana yo', ne dan me se gaa cuchi' nana nihánj rihaan soj, ne cuno soj, ne xcaj soj cuentá che'é se luj qui'yaj Diose che'é ní', ne cuchumán rá soj adonj. ⁷ Ne síñ cu'naj Epafras me síñ tucu'yón nana yo' man soj, ne dan me se síñ 'yaj suun ga núj me so', ne 'ee rá núj man so', ne yo'ó 'yaj suun so' rihaan Jesucristó che'é soj adonj. ⁸ Ne cataj xna'anj so' rihaan núj se vaa 'ee uxrá rá soj man tinúú soj, qui'yaj Nimán Diose adonj.

⁹ Che'é dan gaa cuno núj nana cataj so' rihaan núj, ne niganj achín ni'yaj núj rihaan Diose che'é soj se vaa rque Nimán Diose nana sa' cuu nimán soj, ne xcaj soj cuentá daj me rá Diose qui'yaj soj, ¹⁰ che'é rej qui'yaj soj nu' se vaa no xcúún ní' sij noco' man síñ 'nij ra'a man ní' qui'yaj ní', ne guun niha' rá Diose ni'yaj Diose man soj ei. Ne cunudañj suun sa' qui'yaj suun ndo'o soj, gaa ne sa' doj xcaj soj cuentá daj vaa ma'an Diose ei. ¹¹ Diose me síñ uun chij ndo'o, ne achín ni'yaj núj se vaa ca'nej ndo'o Diose se nucuaj nimán soj, gaa ne ca'vee gaa raan rá soj rihaan sayuun qui'yaj yuviñ man soj, ne gaa inaj nimán soj, ne gaa niha' rá soj, ¹² ne nago' soj graciá rihaan Diose Rej Jesucristó ei. Nu' dan me se vaa achín ni'yáá 'unj rihaan Diose che'é soj, ne ne'en soj se vaa aj cunuu sa' ní' qui'yaj Diose, ne che'é dan me vaa güii quirj' ní' se sa' rque Diose man taran' nij síñ sa' noco' man so', che'é se yuviñ xcaj cuentá chée rej rangá' me ní' chuguanj. ¹³ Asino yaan me se guun chij síñ chree

rihaan ní', ne inanj cacun' qui'yaj ní', ne ase vaa sí chéé rej rmi' ro', danj vaa ní', ne taj se qui'yá' xcaj ní' cuentá che'é Diose tzaj ma'. Tzaj ne yaj me se tinanii Diose man ní' rihaan sí chree, ne guun chij Jesucristó ta'ní Diose rihaan ní', qui'yaj Diose yaj ei. Dan me se 'ee ndo'o rá Diose man ta'ní so', ¹⁴ ne che'é ta'ní so' navij cacun' tumé ní', ne che'é dan se qui'yaj Diose sayuun man ní' a man adonj. Tananj tinanii Jesucristó man ní' rihaan sayuun adonj.

Nanq nihánj taj xna'anj me sí me Jesucristó a

¹⁵ Ne ruvi' Diose ni'yaj yuvii ma'. Maan se quene'en ní' man Jesucristó, ne xcaj ní' cuentá daj vaa ma'an Diose adonj. Asij ataa qui'yaj Diose chumii, ne aj nicun' Jesucristó ga so' ei. ¹⁶ Dan me se nicun' Jesucristó ga Diose gaa qui'yaj Diose se man xta' do', se man rihaan chumii do', nu' rasuun ruvi' ni'yaj yuvii do', nu' rasuun ne ruvi' ni'yaj yuvii do', nij ya'anj uun chij rihaan chumii nihánj do', cunudanj rasuun yo' me se qui'yaj Diose á. Dan me se ca'ne' Diose suun rihaan Jesucristó qui'yaj Jesucristó nu' rasuun, ne che'é dan qui'yaj Jesucristó nu' rasuun yo', ne inanj che'é Jesucristó vaa nu' rasuun yo', ne dan me se me rá Diose nica yu'unj Jesucristó man chumii nanj adonj. ¹⁷ Asij ataa curuvi' rasuun man rihaan chumii nihánj, ne nicun' Jesucristó, ne che'é orún' Jesucristó vaa cunudanj rasuun yo' cuano ei.

¹⁸ Ne so' me sí uun chij ndo'o rihaan ní' ei. Dan me se ase vaa rii ta'nga' cúu yave yuvii rihaan ma'an yuvii ro', danj vaa rii ta'nga' Jesucristó rihaan cunudanj ní' sij noco' man so' chuguanj.

Asino so' me síi cunuu i'na' uún gaa cavi' so', ne danj inan̄j gaa cunuu i'na' uún ní', qui'yaj so', gaa ne guun so' síi sa' doj rihaan cunudan̄j ní' ei. ¹⁹ Ase vaa ma'an Diose ro', danj vaa Jesucristó, qui'yaj Diose, ne so' me síi nicaj cunudan̄j se sa' ei. ²⁰ Asino quiri' nu' chumii rihaan Diose che'é cacun' qui'yaj yuvii, tzaj ne cavi' Jesucristó rihaan rcutze che'é yuvii, qui'yaj Diose, ne ca'vee cunuu sa' yuvii do', nu' chumii do', rihaan Diose, ne guun niha' rá Diose ni'yaj Diose nu' se man rihaan chumii do', nu' se man xta' do', nanj adonj. Yo' me se vaa qui'yaj Diose gaa ca'neé Diose man Jesucristó rihaan chumii nihánj nanj adonj.

Nana nihánj taj xna'an̄j se vaa cunuu rcua'aan ní' ga Diose, qui'yaj Jesucristó a

²¹ Gaa naá me se yuvii yan̄j me soj, ne yuvii taj ri'yunj man Diose me soj gaa naá ei. 'O se quij vaa rá soj, ne inan̄j se chi'ii qui'yaj soj, ne síi taj ri'yunj man Diose guun soj gaa rque che'é se ne guun soj tuvi' Diose gaa rque ma'. ²² Tzaj ne guun Jesucristó yuvii, ne cavi' so', ne che'é dan cunuu rcua'aan soj ga Diose, qui'yaj so', ne vaa güii canicun' soj rihaan Diose, qui'yaj Jesucristó, ne sji sa' guun soj rihaan Diose, ne taj cacun' cutumé soj a ma'. ²³ Dan me se cavii sa' soj, sese yo'o canoco' soj se-tucuan̄j Jesucristó nanj adonj. Raan canoco' soj man so' ei. Aj cuno soj se-nana Diose nana sa', ne che'é dan guun ya' rá soj se vaa cavii sa' soj, ne se guun cataj soj se vaa ne ya' vaa nana sa' cuno soj ma'. 'O se nana ca'mii natáj nii rihaan cunudan̄j nij yuvii man rihaan chumii me nana sa' yo', ne

'un̄j nihánj me síí a'mii natáj se-nānā Diose nana sa' yo' rihaan yuvīj nanj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj che'é suun 'yaj suun Pabló che'é nij síí cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó a

²⁴ Aj quirán' 'un̄j sayuun che'é nij soj, ne nihánj me guun niha' raj che'é sayuun rán' 'un̄j á. Dan me se ase vaa sayuun quiran' Jesucristó che'é nij síí noco' man so' ro', danj vaa sayuun ran' mā'án 'un̄j che'é nij soj sij noco' man so' a. ²⁵ Síí 'yaj suun che'é nij soj sij noco' man Jesucristó mej, ne Diose me síí cune' mán 'un̄j nata' 'un̄j cunudan̄j se-nānā Diose rihaan nij soj a. ²⁶ 'O vaa yuve se-nānā Diose nana sa' gaa naá, tzaj ne ndaa yaj me tinaruvi' sa' Diose nu' se-nānā Diose nana sa' rihaan ní' sij sa' noco' man so' yaj ei. ²⁷ Dan me se guun rá Diose xcaj cunudan̄j ní' sij sa' noco' man so' cuentá che'é nana naca nihánj se vaa sa' uxrá qui'yaj Diose che'é soj sij yaníj nanj adonj. Dan me se nuveé yuvīj israelitá me nij soj ma'. Yuvīj yaníj me soj, tzaj ne yanj Jesucristó nimán soj, ne che'é dan guun ya rá ní' se vaa vaa güii cavii sa' uxrá soj ga Diose nanj adonj. ²⁸ Ne ma'an núj me síí nata' rihaan cunudan̄j yuvīj che'é Jesucristó, ne nago' núj chrej nucuaj man nij yuvīj se vaa canoco' nij yuvīj man Jesucristó, ne tucu'yón núj nana sa' cuu rihaan cunudan̄j yuvīj, che'é rej gaa asa' cachrón núj man nij so' rihaan Diose, ne sa' inanj gaa nij so', che'é se sa' uxrá noco' nij so' man Jesucristó a. ²⁹ Che'é dan 'yaj suun uxraj tucu'yonj se-nānā Jesucristó a. Ne danj 'yáj che'é se nucuaj do', nana sca' nuu nimanj qui'yaj Jesucristó do' ei.

2

¹ Me rá 'unj quene'en nij soj se vaa 'yaj suun ndo'oj che'é soj do', che'é nij sí amán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' Laodicea do', che'é yo'ó nij yuvii amán rá yuvii ataa quene'en manj do' a. ² 'O se rquee ndo'oj nari' nucuaj nimán soj ne yo'o cunuû se sa' nimán soj cumán soj ga tuvi' soj, ne yo'o nari' ndo'o soj ndaa guun ya ya rá soj nana naca se vaa Jesucristó me se veé ma'an so' me nana naca yo' ei. ³ Dan me se veé rihaan Jesucristó me mán sa' cunudanj rasuun cuu do', rasuun sa' do', nu' yo'ó rasuun achiin quene'en yuvii do' ei.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa se cuno ní' nana tiha' yu'unj a. 'O se inanj Jesucristó canoco' ní' a

⁴ Nana nihánj me taj xna'anj 'unj rihaan nij soj che'é se na'vej rá 'unj tiha' yu'unj yuvii man soj a. Dan me se vaa yuvii me rá caxrii nana chi'ii rque soj, tzaj ne me rá 'unj caráán 'unj chrej rihaan nij yuvii se vaa se qui'yaj nij so' danj ga soj ma'. ⁵ Nda' se nuví' 'unj nicun' ni'yaj soj, tzaj ne nicun' nimán 'unj ga soj chuguanj. 'O se guun niha' uxrá ya raj se vaa 'o sa' mán soj, ne yo'o Jesucristó nucuaj rá soj, mán soj ei. ⁶ Dan me se nda' rá se guun rá soj gaa guun che'e soj canoco' soj man Jesucristó ro', danj guun rá soj yo'o canoco' chre' soj man so' ei. ⁷ Dan me se yo'o guun xej soj rihaan so', ne yo'o canicun' raan soj rihaan so', ne yo'o cuno soj rihaan so', ne tucu'yón uxrá soj tucuáán tucu'yón núj man soj, ne yo'o so' cuchuman rá soj ni'yaj soj, ne nago' uxrá soj graciá rihaan Diöse á.

⁸ Tumé soj man soj se gaa nanj tiha' yu'unj yuvii man soj á. Me rá nij yuvii canoco' soj se-tucuanj

nij so', tzaj ne nuvi' yu'vee nó se-tucuanj nij so' rihaan tucuáán sa' noco' ní' mei. Maan se nana tiha' yu'unj me nana a'mii nij so', ne se quinanií soj rihaan cacun' tumé soj, qui'yaj nana yo' a man adonj. Maan se nana yo' ro', nana tucu'yón nanj tuvi' nij yuvií rihaan nij yuvií me nana yo', ne se-nana nij ya'anj man rihaan chumií nihánj me nana yo', tzaj ne nuveé se-nana Jesucristó me nana yo' ma'. ⁹ 'Q se ase vaa ma'an Diose ro', danj vaa Jesucristó, tzaj ne vaa nee man Jesucristó, ne che'é dan ruvi' Jesucristó rihaan ní', ne ne'en ní' Jesucristó, ne xcax ní' cuentá daj vaa ma'an Diose uún chuguanj. ¹⁰ Ne Jesucristó me síi guun chij rihaan nij ya'anj man rihaan chumií nihánj, ne yanj Jesucristó ga soj, ne che'é dan taj se achiin man soj cuano mei. ¹¹ Tananj uún, ne maan che'é se nuu rcua'aan soj ga Jesucristó ro', maan che'é dan aj táa ta'nga' sa' inanj man soj vaa ei. Nuveé ta'nga' taj nee man yuvií me ta'nga' yo' ma'. Ta'nga' 'yaj ca'vee tanáj soj nu' rasuun chi'ii me yo' adonj. 'Q se che'é yan tanáj soj nu' rasuun chi'ii ro', che'é dan ase vaa táa ta'nga' man soj vaa ya ei. ¹² 'Q se gaa cata' ne soj, ne ase vaa cachin' nii man Jesucristó rque yo'óo rque va'nuj güii ne na'núj uún so' ro', danj vaa soj, che'é se cuchumán rá soj se vaa veé ya Diose sij nucaj ndo'o qui'yaj ya cunuu i'na' ya uún Jesucristó ei.

¹³ Gaa naá gaa ataa quene'en soj sij yaníj man Jesucristó, ne qui'yaj ndo'o soj cacun', ne taj ta'nga' cuta' nii man nee man soj ma'. Tzaj ne ca'néj uun Diose nu' cacun' taj xráa ní', ne ase vaa cunuu i'na' uún Jesucristó gaa cavi' so' ro', danj vaa soj, ne yo'o

cunuu sa' nimán soj, qui'yaj Diose ei. ¹⁴ Ne dan me se tinavij so' nu' suun vaa rihaan ní' suun cunó ní' nu' se-tucuañj Moisés, ne xa' se-tucuañj Moisés yo', tzaj ne que'ee ndo'o nana ne guun nucuaj ní' qui'yaj ní' ndaa vaa taj tucuáán yo' a ma'. 'O se che'é se ne guun nucuaj ní' cunó ní' nu' tucuáán yo' ro', che'é dan cutumé ndo'o ní' cacun', qui'yaj yo' adonj. Tzaj ne gaa go' nii caquí ra'a Jesucristó ne cachrón nii man so' rihaan rcutze, gaa ne Diose me síi tinavij man nu' suun vaa rihaan ní' cunó ní' nu' se-tucuañj Moisés yo' adonj. ¹⁵ Maan che'é rasuun sa' qui'yaj Jesucristó ro', maan che'é dan qui'yaj canaán Diose rihaan taran' nij ya'anj man rihaan chumiñ nihánj, ne tihaan so' man nij so' se vaa daj chihaa míj se guun nucuaj nij ya'anj yo' guun chij nij yo' rihaan ní' ma'. Dan me se che'é se cavi' Jesucristó rihaan rcutze ro', che'é dan qui'yaj canaán Diose man cunudañj nij ya'anj man rihaan chumiñ nihánj, ne yo'o caxríj yuve Diose man nij ya'anj man nihánj vaa, ne guun na'aj ndo'o taran' nij ya'anj yo', qui'yaj Diose chuguañj.

¹⁶ Che'é dan se ca'vej rá soj cataj xna'anj yuviñ rihaan soj daj qui'yaj soj ma'. Se guun cataj yuviñ me rasuun se ca'vee cha soj do', me rasuun se ca'vee co'o soj do', me güii quinavij rá soj cha'anj do', daj qui'yaj soj güii naránj rá soj do' ma'. Se ca'vej soj cataj xna'anj yuviñ daj qui'yaj soj mei. ¹⁷ Tucuáán tucu'yón nij yuviñ rihaan soj ro', tucuáán yo' me se canoco' nij yuviñ israelitá gaa naá, ne xcaj nij so' cuentá daj gaa qui'yaj ní' gaa cayáán ní' ga Diose nu' cavii nu' ca'anj, qui'yaj tucuáán yo', tzaj ne yaj ro', che'é Jesucristó me se xcaj ní' cuentá sa' doj, se vaa ma'an so' canoco' ní' nu' cavii nu' ca'anj, ne taj

che'é canoco' ní yo'ó tucuáán cuano ma'. Tananj orún' so' canoco' ní nanj adonj.

¹⁸ Se ca'vej soj quirí' soj qui'yaj nij síí taj se vaa nica' ndo'o a'mii nij so' mei. Ca'vee se cataj nij so' se vaa na'víj nij so' rihaan se-mozó Diose do', ca'vee se nucui' ndo'o rá nij so' se vaa ne'en nij so' rasuun tihaan Diose rihaan nij so' taj nij so' do', tzaj ne tu'va rma'an nij so', ne maan rasuun avii raa ma'an nij so' me tu'va rma'an nij so' danj ei. ¹⁹ Dan me se taj cúú yave nij so' táá gaán chihá nij so' vaa, ese taj Jesucristó rihaan nij so' mei. Ne uno nij so' se-nana Jesucristó ma'. Ne Jesucristó me se ase vaa rii ta'nga' cúú yave ní' rihaan nee man ní' ro', danj vaa rii ta'nga' Jesucristó rihaan taran' ní' sij noco' man so', ne sa' doj noco' ní' man Diose, 'yaj Jesucristó, ne inanj danj me rá Diose qui'yaj ní' nanj adonj. Ne ase vaa vaa sca' nee man ní' 'yaj ya'aá man ní' ro', danj vaa cuyaan rá taran' ní' sij noco' man Diose 'yaj Jesucristó adonj.

²⁰ Che'é se cavi' Jesucristó che'é nij soj ro', che'é dan ne nó xcúún soj daj chihaa míj cunō soj se-nana nij ya'anj man rihaan chumií nihánj a mei. Che'é dan, me che'é 'yaj ndo'o soj se vaa 'yaj nij yuvií man uun rihaan chumií nihánj ga. Dan me se me che'é niha' rá soj cunō soj nana se vaa ²¹ vaa rasuun se guun cha soj do', vaa rasuun se guun xcaj tu'va soj daj chá yo' do', vaa rasuun se guun canō ra'a soj do' ga. ²² Me che'é uno rma'an soj nana vaa danj ga. 'O se rasuun yo' me se cha yuvií man rasuun yo', ne quinavij nu' rasuun yo' vaa güii adonj. Ne xa' nana vaa danj, tzaj ne nana avii raa uun yuvií me nana yo', ne niha' rá nij yuvií

cataj nij yuvij nana vaa danj rihaan tuvi' nij yuvij nanj adonj. ²³ Ne avii raaj yuvij uno nana yo', taj nii, ne sa' uxrá nari' nij so' chrej canoco' nij so' Diose, taj nii, ne sí ni'yanj a'mii me nij so', taj nii, tzaj ne ne ya ya sij noco' man Diose me nij so' ma'. Maan se che'é nana noco' nij so' ro', 'yaj ndo'o nij so' naj guun cacun' me rá nee man nij so' qui'yaj nij so' nanj adonj.

3

¹ Dan me se ase vaa cunuu i'na' uún Jesucristó ro', danj vaa cunuu sa' nimán soj, ne canoco' soj chrej sa', qui'yaj Jesucristó a. Che'é dan che'é inanj rasuun man rej xta' xcaj soj cuentá, ne cuano nihánj me se x'núú Diose rej nuva' Diose nicun' Jesucristó cuano ei. ² Dan me se xcaj soj cuentá che'é rasuun man rej xta', ne se nanó rá soj che'é rasuun man rihaan chumij nihánj mei. ³ Dan me se aj cavi' nee man soj rihaan chumij nihánj vaa, ne cuano nihánj me se táá nimán soj rej xta' rej yanj Diose, 'yaj Jesucristó ei. ⁴ Ne che'é dan ca'vee cayáán soj ga Diose nu' cavii nu' ca'anj, ne vaa güii ca'na' uún Jesucristó rihaan chumij nihánj, ne curuvi' soj ga so', ne ve'é ndo'o gaa cuman soj ga so' nanj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj che'é tucuáán nga ne che'é tucuáán cuchruj Pabló che'é ní a

⁵ Yaj me se se qui'yaj uún nij soj cacun' qui'yaj soj asij naá mei. Se qui'yaj soj se vaa 'yaj yuvij man rihaan chumij nihánj a ma'. 'Q se sa' xcaj soj cuentá, ne orún' nica soj cotoj ga soj, ne se guun rá soj qui'yaj soj se nij a ma'. Se guun rá soj qui'yaj

ituu soj si'yaj tuvi' soj ma'. Ase vaa yuvii na'víj rihaan naj guun ya'anj ro', danj vaa yuvii 'yaj ituu si'yaj tuvi' adonj. Nij vaa Diose, ne sa' doj vaa rasuun yo', rá nij so', ne ⁶ che'é cacun' yo' guun yuvaa uxrá Diose, ne qui'yaj ndo'o Diose sayuun man nij síi 'yaj cacun' yo' adonj. ⁷ 'O cyaan vaa cacun' yo' ga cacun' qui'yaj ma'an soj asij naá, ga canoco' soj tucuaán chi'ii ei.

⁸ Tzaj ne cuano nihánj me se se qui'yaj nij soj danj ma'. Se guun yuvaa soj ma'. Se guun rá soj qui'yaj soj chi'ii man yo'ó yuvii ma'. Se ca'mii soj nana nij che'é tuvi' soj ma'. Se nachri' soj ni'yaj soj tuvi' soj ma'. ⁹ Se ca'mii ne soj che'é tuvi' soj ma'. Yo' me se qui'yaj soj ga ataa canoco' soj man Jesucristó, tzaj ne yaj me se cunuu sa' soj, ne se qui'yaj soj a doj danj a mei. ¹⁰ Cunuu sa' nimán soj, qui'yaj Diose, ne che'é dan sa' doj namán nana sa' cuu raá soj 'o 'o güii adonj. Ne'en soj se vaa Diose me síi qui'yaj man soj, ne ase vaa ma'an Diose ro', danj gaá uún soj ei. ¹¹ Yaj me se taj se 'yaj sese naj guun yuvii me soj mei. Ca'vee se sij israelitá do', ca'vee se sij yaníj do', ca'vee se sij taj ta'nga' man do', ca'vee se nuveé sij taj ta'nga' do', ca'vee se sij man yo'ó chuman' do', ca'vee se sij ru'vee do', ca'vee se sij nique do', ca'vee se sij chéé ma'an do', taj se 'yaj a doj mei. Orún' ya ya rasuun sa' me Jesucristó, ne orún' so' me nicun' rihaan daj a rasuun nanj ei.

¹² Dan me se narii Diose man soj canoco' soj man so', ne guun soj síi sa' noco' man Diose, ne 'ee rá Diose man soj, ne che'é dan cunuu 'ee rá soj tuvi' soj chuguanj. Dan me se gaá sa' nimán soj,

ne ca'mīi sa' soj, ne se guun yuvāa soj man tuvi' soj ma'. Maan se gaa inaj nimán soj ei. ¹³ Sese qui'yaj chi'īi tuvi' soj rihaan soj, ne carāa x'naa yo'o yo'o soj rihaan tuvi' soj ei. Danj qui'yaj síi 'nij ra'a man ní' che'é soj, caráj x'naa so' rihaan soj, ne che'é dan danj qui'yaj soj rihaan tuvi' soj ei. ¹⁴ Nu' yo' qui'yaj soj, ne vaa yo'ó se sa' doj qui'yaj uún soj, ne yo' me se gaa 'ee ya ya rá soj tuvi' soj, ne yo' me qui'yaj guun raan cumán soj ei. ¹⁵ Ne ca'vej soj gaa díj nimán soj qui'yaj Jesucristó a. Che'é se me rá ma'an Diose gaa díj nimán soj, che'é dan narii Diose man soj, ne naqui'yaj rcua'aan so' man nu' nij tinuj soj, ne che'é dan nago' soj graciá rihaan Diose ei. ¹⁶ Cuno uxrá soj se-nana Jesucristó, ne cavīi nana sa' cuu raá soj, ne tucu'yón soj nana sa' rihaan tuvi' soj, ne nago' soj chrej sa' man tuvi' soj ei. Cachrāa soj chra' rihaan Diose, ne nago' soj graciá rihaan Diose ei. ¹⁷ Yuvii noco' man Jesucristó me soj, ne che'é dan xcaj soj cuentá daj me rá Jesucristó qui'yaj soj do', daj me rá Jesucristó ca'mīi soj do', daj qui'yaj soj canoco' soj man Jesucristó síi 'nij ra'a man ní' do', ne maan che'é Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' nago' soj graciá rihaan Rej ní' Diose ei.

Nana nihánj taj xna'anj daj qui'yaj 'o 'o ní' rihaan tuvi' ní' a

¹⁸ Cataj xna'anj 'unj rihaan nij chana vaa nica, se vaa ve'é cuno nij no' rihaan nica nij no' á. Danj vaa no xcúún nij no' qui'yaj nij no', ese chana noco' man síi 'nij ra'a man ní' me nij no' a.

¹⁹ Ne ve'é gaa 'ee rá nij snó'o man nica nij so' uún á. Se caxrij yuvāa nij snó'o man nica nij so' ma'. Se

qui'yaj quij snó'o man no' ma'.

²⁰ Ve'é cunō nij xnii nu' nana a'mii rej xnii nu' nana a'mii nii xnii uún á. Danj qui'yaj nij xnii nocō' man síí 'nij ra'a man ní', ne guun niha' rá Diose ni'yaj Diose man xnii ve'é uno a.

²¹ Se ca'mii rej xnii nana chi'ii rihaan xnii, gaa ne se quiri' nimán xnii, qui'yaj rej xnii a.

²² Cunō sa' mozó rihaan se-ru'vee mozó á. Se naqui'yaj rmii mozó man mozó rihaan se-ru'vee mozó ma'. Nda' se nuvi' se-ru'vee mozó, tzaj ne yo'o qui'yaj suun mozó á. Síí 'nij ra'a man ní' ro', tumé so' man mozó yo', ne che'é dan cuchu'vi' mozó ne ve'é qui'yaj suun so' a. ²³ Ne rihaan yuvii uun 'yaj suun mozó ma'. Tananj rihaan síí 'nij ra'a man ní' 'yaj suun so', ne che'é dan 'o ca'nej nimán so' qui'yaj suun uxrá so' nu' suun vaa rihaan so', ne se naqui'yaj rmii so' nimán so' ma'. ²⁴ Aj ne'en soj se vaa ma'an síí 'nij ra'a man ní' me síí qui'yaj cayáán soj rej sa' ga Diose nu' cavii nu' ca'anj, ne che'é dan ve'é qui'yaj suun soj rihaan Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' á. ²⁵ Ne síí qui'yaj cacun' ro', inanj sayuun quiran' so', ne 'o cyaan qui'yaj Diose ca'ne' Diose cacun' che'é mozó do', che'é ru'vee do', che'é taran' yuvii do', nanj adonj. Xa' Diose, tzaj ne taj vaj síí cunii do', taj vaj síí le'ej do', taj vaj síí uun chij do', rihaan Diose man adonj.

4

¹ Dan me se ve'é qui'yaj soj sij ru'vee rihaan se-mozó soj uún á. Se tiha' yu'unj soj sij ru'vee man se-mozó soj ma'. Xcaj soj sij ru'vee cuentá se vaa ase vaa mozó rihaan soj ro', danj vaa ma'an soj rihaan Diose uún ei.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa cachinj ni'yaj nij síi cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó rihaan Diose che'é Pabló a

² Dan me se yo'o cachinj ni'yaj uxrá soj rihaan Diose daj a güii ei. Se ca'ne' rá soj ga suun achíin ni'yaj rihaan Diose mei. Ne tadó soj cumán soj, ne niganj nago' soj graciá rihaan Diose á. ³ Dan me se cachinj ni'yaj uún soj rihaan Diose che'é núj se vaa gaa ya'núj rihaan núj ca'mii núj se-nana Jesucristó nana tihaan naca Diose rihaan ní' á. Che'é nana yo' me 'nij 'unj taga' nihánj cuano ei. ⁴ Vaa suun rihaan 'unj tihaán 'unj se-nana Jesucristó rihaan yuvij, ne che'é dan cachinj ni'yaj soj rihaan Diose se vaa ca'vee ca'mii natáj sca' 'unj rihaan nij so' ei.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa nuchruj raa ní' daj ca'mii ní' rihaan nij síi ataa cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó a

⁵ Asa' chée soj ga nij síi ataa cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó, ne sa' nuchruj raa soj daj ca'mii soj ga nij so', ne se quiri' uun tiempó qui'yaj soj ga nij so' mei. ⁶ Nu' cuentó nanó soj ga nij so' me se inanj cuentó ve'é do', inanj cuentó sa' aran' rá nij so' do', inanj cuentó a'mii danj Diose do', ca'mii soj, ne quene'en soj me nana ca'mii soj rihaan 'o 'o síi xná'anj man soj che'é tucuáán nocó' soj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa ve'é cumán nij síi cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' Colosas, rá nij tuví' Pabló a

⁷ Tinúú ní' síi 'ee ndo'o rá ní' man síi sa' ndo'o 'yaj suun gaj che'é síi 'nij ra'a man ní' síi cu'naj Tíquico me síi ca'nej 'unj cuchí' nicañ nana che'é núj rihaan soj ei. ⁸ Ne me rá 'unj catañ xna'anj so'

rihaan soj daj quiran' núj, gaa ne guun ya rá soj, ne nari' nucuj nimán soj ei. ⁹ Ne ca'nej 'unj man tinú' Onésimo cuchí' so' ga tinú' Tíquico yo', ne síi man chiháán soj me tinú' Onésimo, ne 'ee rá ní' man so', ne nucuj rá 'unj man so', ne cataj xna'anj roj so' rihaan soj nu' se vaa quiran' núj rej nihánj ei.

¹⁰ Aj ne'en soj man síi cu'naj Aristarco uún a. Cuanó nihánj me se 'nij so' taga' ga 'unj, ne me rá so' se vaa ve'é cumán soj a. Ne vaa síi cu'naj Marcos tinúú tachruu síi cu'naj Bernabé a. Veé danj ve'é cumán soj, rá so' uún a. Aj cuchí' nana rihaan soj che'é síi cu'naj Marcos, se vaa sese cuchí' so' chiháán soj, ne ve'é ca'mij soj ga so' á. ¹¹ Ne ne'en soj man síi cu'naj Jesús Justo uún a. So' ro', me rá se vaa ve'é cumán soj a. Síi cu'naj Aristarco do', síi cu'naj Marcos do', síi cu'naj Jesús do' a. 'O se orún' va'núj nij so' me yuvii israelitá 'yaj suun ga núj che'é yan guun chij Diose rihaan chumij nihánj, ne nari' nucuj doj rá 'unj, qui'yaj nij so' ei.

¹² Ne ve'é cumán soj, rá síi cu'naj Epafras uún a. Síi cavii chiháán soj me so', ne 'yaj suun uxrá so' che'é Jesucristó, ne nu' güii achíin ni'yaj uxrá so' rihaan Diose che'é soj, ne me rá so' gaa chij rá soj, ne guun ya rá soj se vaa ne'en soj daj me rá Diose qui'yaj soj, ¹³ ne 'unj me síi ne'en ya se vaa qui'yaj suun uxrá so' che'é soj do', che'é nij yuvii amán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' Laodicea do', che'é nij yuvii amán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' Hierápolis do' a. ¹⁴ Doctor síi cu'naj Lucas síi 'ee ndo'o rá ní' me se me rá uún so' se vaa ve'é cumán soj a. Ne tananj síi cu'naj Demas uún, ne

me rá so' se vaa ve'é cumañ soj a.

¹⁵ Cataj soj rihaan nij yuvií amán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' Laodicea do', rihaan chana cu'naj Ninfas do', rihaan nij yuvií amán rá na'víj rihaan Diose tucúa no' do', se vaa ve'é cumañ nij so', rá 'unj ei. ¹⁶ Asa' navij nayaa soj yanj cartá nihánj, ne ca'nej soj yanj nihánj ca'anj yo' rihaan nij yuvií amán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' Laodicea, ne nayaa nij so' uún á. Ne ca'nej nij so' yanj ca'née 'unj rihaan nij so', nayaa soj uún a.

¹⁷ Ne cataj soj rihaan sí cu'naj Arquipo se vaa 'o ca'nej nimán so' qui'yaj suun so' nu' suun ca'ne' sí 'nij ra'a man ní' rihaan so' á.

¹⁸ Ma'anj ra'aj sij cu'naj Pabló cachrón nana nihánj adonj. Se quini'yón soj se vaa 'nij 'unj taga' ma'. Me rá 'unj qui'yaj ndo'o Diose se luj che'é nij soj ei.

**Se-nānā Diosē nanā sã' me rá catūū nimán ní'
a
New Testament in Triqui, Copala (MX:trc:Triqui,
Copala)**

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Triqui, Copala

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Triqui, Copala [trc], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Triqui, Copala

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

3a8f2838-fe9f-5490-8d78-a7bbfddab871